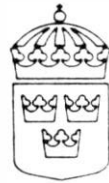

Motion till riksdagen

1988/89:Ub310

av Ove Karlsson m.fl. (s)

Utbildningsinsatser i glesbygd

Mot.
1988/89
Ub310-315

Skolöverstyrelsen konstaterade i sin anslagsframställning för budgetåret 1989/90 att personalutbildningen i Sverige ökar markant *men* att den har en sned fördelning – de redan välutbildade får del av en relativt större andel av utbildningsinsatserna än personer med kort utbildning – och att *människor i glesbygd*, människor med funktionshinder, kvinnor som oftare än män finns i de lägsta löneskikten, de sämst utbildade, även de ofta äldre kvinnor, riskerar att förvandlas till arbetsmarknadens B-lag.

Man kan samtidigt kostatera att skillnaderna i storlek mellan avgående och tillkommande årskullar under 1990-talet uppgår till upp mot 40 000 personer. Behovet av arbetskraft måste därför tillgodoses bl.a. genom vidareutbildning av vuxna. Förväntningarna på den medelålders och något äldre arbetskraften ökar. Det ställer höga krav på vår vuxenutbildning, inte minst inom glesbygdsregioner där förutsättningarna att kunna anordna utbildning är mycket sämre än inom andra regioner. Nuvarande rollfördelning inom vuxenutbildningen kan behöva förändras för att på ändamålsenligare sätt kunna möta 1990-talets behov.

Mot bakgrund av detta är det positivt att skolöverstyrelsen under senare år har gett statens skolor för vuxna speciella utvecklingsuppgifter inom vuxenutbildningen. Statens skola för vuxna i Härnösand (SSVH) har bl.a. profilerats mot samverkansinsatser för glesbygdsutbildningar, utbildningar för hörselhandikappade och mot bistandsrelaterad grundutbildning i språk.

SSVH utvecklar därför i dag utbildningar för glesbygdens behov, och för smala yrkesnischer som inte på annat sätt tillgodoses, och har i två regeringspropositioner om närings- och regionalpolitik, getts uppgifter att utveckla kurser som skall syfta till produktion och sysselsättning i glesbygd. SSVH har som en följd av detta i en glesbygdssatsning och i samverkan med 40 glesbygdskommuner och 7 utvecklingsfonder, sedan 1985 genomfört 500 kurser för 6 000 personer. Målgrupp har varit glesbygdens småföretagare och blivande småföretagare men även lantbrukare som fått utbildning för kombinationssysselsättning. En utvärdering som täcker 3,5 år av verksamheten visar:

att 70 % av deltagarna har fått företagseffekter av utbildningen, dvs.:

- nystart av företag
- effektivare verksamhet
- ökad omsättning
- ökad sysselsättning

- samarbete med andra
- förändrad roll i företaget

Mot. 1988/89

Ub310

andra konkreta effekter:

- att 130 kursdeltagare av 260 i Norrlands glesbygdskommuner startat eget företag efter grundkurs i detta,
- att 44 av 88 kursdeltagare i fiskodling startat egen odling,
- att av 270 kursdeltagare i norra regionen som genomgått bokföringsutbildning har 135 börjat sköta sin egen bokföring.

Detta är *några exempel* på vad utbildningsinsatserna betytt.

Statens skola för vuxna i Härnösand har uppvisat en kreativitet inom distansutbildningen i landet som lett till nya och större arbetsuppgifter. SSVH har visat att effektiviteten i en distansmodell som kombineras med korta kurser, är stor - utbildningsresultatet per satsad krona är gott. I dag använder 4 departement SSVH för försöks- och utvecklingsarbete och SSVH:s roll för komvux i glesbygdskommuner växer.

För att vidga möjligheterna för SSVH att erbjuda yrkesinriktad utbildning har skolöverstyrelsen i sin anslagsframställning föreslagit en vidgad timram av 4 000 undervisningstimmar per år under en treårsperiod, 1989/90 - 1991/92. Enligt budgetpropositionen 1989 är utbildningsministern ej beredd att förorda detta.

Det är av väsentlig betydelse för vår glesbygd att SSVH ges möjlighet att utan avbrott fortsätta sitt utvecklingsarbete för glesbygdsutbildningar.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en resursförstärkning till statens skola för vuxna i Härnösand för utbildningssatsningar i glesbygd.

Stockholm den 25 januari 1989

Ove Karlsson (s)

Sven Lundberg (s)

Leo Persson (s)

Martin Segerstedt (s)